

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## Innehåll

1	Lyftanordningar och lyftredskap .....	3
1.1	Allmänt.....	3
1.2	Lyftanordningar och lyftredskap .....	3
1.3	Undersökning och riskbedömning .....	3
1.4	Krav på utrustning.....	4
1.4.1	Lyftanordning .....	4
1.4.2	Lyftredskap .....	4
1.5	Underhåll och kontroll (nytt kapitel) .....	5
1.6	Innan all användning (nytt kapitel).....	5
1.7	Utbildning och skriftligt tillstånd .....	6
1.7.1	Utbildning.....	6
1.7.2	Skriftligt tillstånd för maskindriven lyftanordning.....	6
1.7.3	Utfärdare av skriftligt tillstånd .....	6
1.7.4	Entreprenörer.....	6
2	Kranlyft.....	7
2.1	Roller och ansvar vid kranlyft .....	7
2.1.1	Kranförare.....	7
2.1.2	Lyftledare .....	7
2.1.3	Lastkopplare .....	7
2.1.4	Signalman.....	7
2.1.5	Lyftvakt .....	8
2.2	Andra bestämmelser vid kranlyft .....	8
3	Personlyft.....	8
3.1	Personlig fallskyddsutrustning .....	8
3.2	Räddningsplan .....	9
4	Mobil arbetsplattform.....	9
4.1	Utbildning.....	9
4.2	Medföljare .....	9
4.3	Bestämmelser vid användning av mobil arbetsplattform.....	9
4.4	Vid transport av mobil arbetsplattform.....	9
5	Tillfälliga personlyft med kran eller truck.....	10
5.1	Undersökning och riskbedömning .....	10
5.2	Bestämmelser vid tillfälliga personlyft med kran eller truck.....	10
5.3	Svetsning .....	11
	Vid svetsning inifrån arbetskorg skall elavdelningen konsulteras för att säkerställa jordning av arbetskorg. (Ska framgå av SJA) .....	11

Originated from: Utföra arbete säkert

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

5.4	Egenkontroll.....	11
5.4.1	Kran.....	11
5.4.2	Truck.....	11
	Bilaga 1: Signaler och tecken.....	12
	Bilaga 2 – Checklista Egenkontroll vid tillfälligt personlyft med kran eller truck.....	13
	Bilaga 3 – Blankett för personligt tillstånd att använda maskindriven lyftanordning och lyftredskap.....	13
	Bilaga 4 - Register med tillståndsinnehavare att använda lyftanordning och lyftredskap .....	13
	Bilaga 5 – Riskbedömning – Hantering och användning av lyftutrustning .....	13
	Bilaga 6 - Kontroll lyft och lyftanordningar (ny bilaga).....	13

***Ny Bilaga 6 Exempel på kontroll lyft och lyftanordningar***

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 1 LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP

### 1.1 Allmänt

Se AFS 2006:6 "Användning av lyftanordning och lyftredskap" Arbetsmiljöverket samt "OPS-SHE-19" INOES GROUP OPERATION GUIDANCE NOTE

Syftet med denna anvisning är att beskriva hur arbetet med lyftanordningar och lyftredskap ska planeras, organiseras och genomföras så att farliga och ohälsosamma situationer inte uppstår.

Riskbedömning ska alltid göras innan lyftanordning och lyftredskap används. För att få använda en lyftanordning och ett lyftredskap krävs dokumenterade kunskaper **och för att få använda en maskindriven lyftanordning krävs** ett skriftligt tillstånd utfärdat av arbetsgivaren.

Lyftanordningar och lyftredskap ska kontrolleras regelbundet.

För entreprenörer som har egen utrustning och lyftredskap inom INOVYNs område gäller **nedanstående** krav på utrustning och lyftredskap.

### 1.2 Lyftanordningar och lyftredskap

Lyftanordningar och lyftredskap är arbetsutrustning vars primära användningsområde är att lyfta, sänka, förflytta eller säkra last i form av människor eller gods.

Exempel på lyftanordningar är kranar, mobila arbetsplattformar, skylift och hissar.

Exempel på lyftredskap kan vara linstroppar, taljor, krokar och kättinglängor.

### 1.3 Undersökning och riskbedömning

Arbetsförhållande skall undersökas och riskerna bedömas när lyftutrustning och lyftredskap skall användas.

Vid en riskbedömning ska följande situationer särskilt uppmärksammas:

1. Lyftanordningens stabilitet vid olika mark och väderförhållanden (tex underjordiska ledningar, okomprimerad fyllning, häftigt och långvarigt regn, stark vind)
2. Tillträde till lyftområde. Avspärningar
3. Arbetstagarnas teoretiska och praktiska kunskaper
4. Arbete under upplyft last
5. Lyft av personer
6. Säkring av last, lastkoppling och manuell styrning av last
7. Flera kranar inom samma arbetsområde. Risk för kollision.
8. Finns risk att lyftanordning blir påkört av annat fordon
9. Användning av flera lyftanordningar för lyft av gemensam last. (Samlyft)
10. Underhåll, kontroll och livslängd av lyftanordningar och lyftredskap

De verktyg som ska användas för undersökning och riskbedömning är:

- SJA, skall utföras enligt anvisning HMSS-331
- SJA kompletteras med Riskbedömning Hantering och användning av lyftutrustning
- Min Take 2
- Riksinventering driftpersonal
- HMS-rond

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 1.4 Krav på utrustning

Alla lyftredskap ska vara tydligt märkta.  
Lyftredskap ska förvaras så att de inte riskerar att skadas eller förstöras.

Överlastdon och gränsbrytare skall vara rätt injusterat så att skyddsfunktionen aktiveras innan fara uppstår.

### 1.4.1 Lyftanordning

Ska vara försedd med:

- Identifikationsnummer
- Tillverkare
- Tillverkningsår
- CE-märkning

### 1.4.2 Lyftredskap

Ska vara försedd med:

- Identifikationsnummer
- Uppgift om maxlast
- Längd
- Tillverkningsdatum
- CE-märkning

Mjuka lyftredskap som skall användas, skall ha läsbar märkning.

Mjuka lyftredskap som är skadade får inte användas utan ska kasseras eller lämnas in för reparation.

**Text utgått**

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 1.5 Underhåll och kontroll (nytt kapitel)

- *Lyft och lyftanordningar skall underhållas löpande och kontrolleras före användning utifrån tillverkarens anviselser*
- *Den kontrollen skall journalföras och arkiveras under minst fem år och kunna visas upp vid en eventuell tillsyn. Varje avdelning ansvarar för arkivering av kontrolldokumentet*
- *Exempel på dokument för kontroll av lyft och lyftanordningar se Bilaga 5*

### *Besiktning av lyft och lyftanordningar*

- *Det finns krav på besiktning utförd av ackrediterat kontrollorgan för vissa typer av lyftanordningar. Kraven beskrivs i HMSS-606*

### *Nyanskaffning*

- *Nya lyft och lyftanordningar skall registreras och kontrolleras innan de tas i bruk. Kraven vid nyanskaffning beskrivs i HMSS-606*

## 1.6 Innan all användning (nytt kapitel)

- *Innan all användning av lyft och lyftutrustning skall utföraren/användaren göra en riskbedömning för att säkerställa att lyftet går att genomföra på ett säkert sätt.*
- *Användaren skall okulärt kontrollera att lyftutrustning är hel och utan skador.*

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 1.7 Utbildning och skriftligt tillstånd

### 1.7.1 Utbildning

För att få använda lyftutrustning, lyftredskap och mobil arbetsplattform skall det finnas dokumenterade praktiska och teoretiska kunskaper. Kunskapskrav gäller för förare av lyftanordning, lastkopplare, lyftledare och signalman.

Lägsta utbildningskrav:

- Säkra lyft (för lyft och lyftanordning)
- Förarbevis mobil arbetsplattform (gäller förare och medföljare\* av mobil arbetsplattform) \* Se avsnitt 4

### 1.7.2 Skriftligt tillstånd för maskindriven lyftanordning

Alla arbetstagare som använder maskindriven lyftutrustning ska ha arbetsgivarens skriftliga tillstånd att använda anordningen  
Tillståndet ska upplysa om vilka typer av lyftanordningar, lyftredskap och vilka arbetsuppgifter och roller i samband med lyft som omfattas.

Arbetstagaren skall erhålla en kopia på det skriftliga lyfttillståndet.  
Original skickas till HMS för registrering i elektroniskt register och för arkivering.

### 1.7.3 Utfärdare av skriftligt tillstånd

Utfärdare av tillstånd för maskindrivna lyft och lyftanordningar är respektive arbetsledare.  
Tillståndsblankett finns under Blanketter och mallar/Tillstånd för användning av maskindriven lyftanordningar och lyftredskap.  
Aktuell lista för godkända användare av lyftanordningar

### 1.7.4 Entreprenörer

För entreprenörer som använder lyftutrustning och lyftredskap skall det finnas dokumenterade praktiska och teoretiska kunskaper.  
Entreprenörer/ inhyrd personal skall ha både arbetsgivarens och inhyrarens (INOVYN) skriftliga tillstånd att använda maskindriven lyftanordning.

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 2 KRANLYFT

### 2.1 Roller och ansvar vid kranlyft

#### 2.1.1 Kranförare

Kranförare ansvarar för körning och uppställning av kranen.

Vid enklare lyft är det kranföraren som planerar lyftet och ansvarar för att det sker på ett säkert sätt.

Kranförare ska vara utbildad och behörig samt ha lyfttillstånd för att få köra lyftutrustning.

Kranföraren ska alltid kontrollera att lyftanordning och lyftredskap är besiktigad och i gott skick innan varje användning

#### 2.1.2 Lyftledare

Vid alla särskilt svåra lyft t ex samlyft och vid tillfälligt personlyft med kran eller truck krävs det en lyftledare. Lyftledaren planerar och samordnar hela lyftoperationen och ser till att alla inblandade är införstådda i hela lyftplanen.

Lyftledaren skall ta del av/vara delaktig i utförd SJA och eventuell räddningsplan.

Det skall framgå av SJA:n vem som är utsedd lyftledare.

Lyftledaren har det övergripande ansvaret för de lyft han leder.

Kranföraren och lastkopplaren är ändå ansvariga för sina arbetsmoment.

#### 2.1.3 Lastkopplare

Lastkopplarens uppgift är att koppla och lossa lasten. Lastkopplaren deltar vid planering av lyftet genom att välja rätt lyftredskap, se till att redskapen är i gott skick och ser till att lasten kopplas på ett säkert sätt.

Om det är fri sikt mellan lastkopplaren och kranförare kan lastkopplare även fungera signalman.

#### 2.1.4 Signalman

Vid lastning och lossning där kranföraren inte ser lasten ska alltid en signalman utses. Signalmannens uppgift är att med hjälp av hand - och armrörelser eller radio hålla kontakt med kranföraren och lastkopplaren under lyftoperationen. Signalmannen ska stå på en plats med full uppsikt över hela lyftet för att kunna varna om något oförutsett händer.

Signalman ska:

- Uppmärksamt följa aktuell lasthantering
- övervaka att säkerheten i arbetet inom sitt arbetsområde
- placera sig väl synlig för kranföraren och så att hon/han är väl skyddad själv för eventuell fallande last
- särskilt uppmärksamma slingning av gods och belastningsförhållanden i linor, stroppar, längor osv.
- avbryta arbetet omedelbart om hon/han iakttar felaktigheter som enligt henne/honom kan äventyra säkerheten
- vid uppehåll i arbetet samt då detta avslutas för dagen kontrollera att samtliga arbetstagare hon/han övervakar kommit åter från sina arbetsplatser

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

### 2.1.5 Lyftvakt

Lyftvakt ansvarar i samråd/kommunikation med kranförare, lyftledare och tillståndsskrivare för lyftområdets avspärningar.  
Lyftvakt ansvarar för att avspärningar plockas bort direkt efter avslutat lyft.

## 2.2 Andra bestämmelser vid kranlyft

Avspärning Kranförare ansvarar för att spärra av runt stödben på kranen. Avspärningar för själva lyftet ansvarar arbetsbeställaren och tillståndsskrivaren gemensamt för. Se HMSS-341

Markförhållanden En lyftanordning skall förhindras från att glida, välta eller på annat sätt förflyttas oavsiktligt. INOVYN ansvarar för att markförhållanden kontrolleras och godkänns innan en lyftanordning får ställas upp på anvisad plats.

Stark vind Avgörs i samråd mellan kranförare och tillståndsskrivare om lyftet kan utföras på ett säkert sätt.

Åskväder Vid åskväder skall kranlyftet och arbetet på hög höjd riskbedömas och eventuellt avbrytas. (Se HMSS-329)

Lyft av gasflaskor Gasflaskor får inte kastas, vältras eller utsättas för hårda stötar eller slag. Skyddshöljet över ventilerna måste vara på plats.  
Under transport måste flaskorna placeras och säkras så att de inte kan rulla, slås mot varandra eller falla ner. Lyft av gasflaskor skall göras med hjälp av lyftanordningar som är avsedda för denna typ av lyft.

### Lastpallar

***Material som ska lyftas upp på plattformar får inte lyftas på lastpallar utan ska lyftas i behållare som är godkända för lyft.***

## 3 PERSONLYFT

Personer får endast lyftas i en anordning som är konstruerad och tillverkad för detta. Undantag får göras i nödsituationer.  
Kran och truck som inte är avsedda för personlyft kan förses med utrustning för tillfälliga personlyft. Då ställs det särskilda krav. Se avsnitt om *Tillfälliga personlyft med kran eller truck*.

### 3.1 Personlig fallskyddsutrustning

#### Arbete från fast korg

Personlig fallskyddsutrustning ska alltid användas vid arbete från korg.  
Fallskyddsutrustningen ska kopplas i arbetskorgen.

#### Arbete från löst hängande korg

Vid arbete i löst hängande korg skall fallskyddet fästas i lyftkranens krok.  
Vid korgåkning är det enbart tillåtet att kliva i och ur korgen när korgen befinner sig på marken.



Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

### 3.2 Räddningsplan

Räddningsplan ska finnas vid personlyft som beskriver hur en person ska räddas vid fall och hur evakuering av personer i korgen ska ske vid ett ev driftstopp av kranen eller nödläge. Se HMSS-331

## 4 MOBIL ARBETSPLATTFORM

Med en mobil arbetsplattform menas tex skylift, saxlift och bomlift.

### 4.1 Utbildning

Den som använder en mobil arbetsplattform ska ha teoretiska och praktiska kunskaper för säker användning. Arbetsgivaren ska ha dokumentation över arbetstagarens kunskaper. Arbetstagaren skall också ha arbetsgivarens skriftliga tillstånd för att få använda mobil arbetsplattform

### 4.2 Medföljare

Även medföljare skall ha dokumenterad kunskap. Det gäller för personer som regelbundet "åker med" i arbetsplattformen. För en person som sällan åker med (sporadiskt, oplanerat, undantagsfall) räcker det med att föraren "snabbutbildar" medföljaren. Det ska värderas inom ramen för SJA.

### 4.3 Bestämmelser vid användning av mobil arbetsplattform

- Inför användning av en mobil arbetsplattform ska alla säkerhetsfunktioner provas.
- *Personlig fallskyddsutrustning* ska alltid användas vid arbete från en mobil arbetsplattform.
- Fallskyddsutrustningen ska kopplas i arbetskorgen.
- I samband med att en arbetsplattform flyttas eller ändrar position skall det finnas en vakt.
- En mobil arbetsplattform får inte användas som en hiss eller kran.
- Vid korgåkning är det enbart tillåtet att kliva i och ur korgen när korgen befinner sig på marken.
- Stege får inte användas i korgen.
- Föremål får inte släppas från korgen.
- Lösa föremål som verktyg och liknande ska förvaras i t ex en hink eller en säck.

### 4.4 Vid transport av mobil arbetsplattform

- Kontrollera att bom och korg är låsta i transportläge
- Kontrollera att stödben är låsta i transportläge
- Vid transport av en mobil arbetsplattform i transportläge krävs ingen vakt.

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

## 5 TILLFÄLLIGA PERSONLYFT MED KRAN ELLER TRUCK

Personer får tillfälligt lyftas med kran eller truck endast om det är svårt eller olämpligt att använda utrustning som är tillverkad och konstruerad för att lyfta personer, till exempel skylift eller saxlift.

Tillfälliga personlyft regleras i föreskriften AFS 2006:7 "Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar".

### 5.1 Undersökning och riskbedömning

Arbetsförhållandena ska undersökas och riskerna ska bedömas före ett personlyft med en kran eller truck.

Följande ska då särskilt undersökas:

1. Basmaskinens och arbetskorgens lämplighet för uppgiften
2. Stabiliteten vid rådande mark och väderförhållanden
3. Arbetstagarnas teoretiska och praktiska kunskaper
4. Aktiviteter och pågående arbeten i närheten
5. Rörelse hos arbetskorg och eller arbetsobjekt på grund av yttre faktorer.

### 5.2 Bestämmelser vid tillfälliga personlyft med kran eller truck

- Arbetet med tillfälliga personlyft ska ledas av en *lyftledare*. Denna person ska ha tillräckliga kunskaper om lyftet och utrustningen.
- Innan ett tillfälligt personlyft med kran eller truck ska *egenkontroll* genomföras.
- *Personlig fallskyddsutrustning* ska alltid användas vid arbete från korg.
- Fallskyddsutrustningen ska kopplas i korgen eller i kranens krok vid arbete ifrån löst hängande korg
- Personkorgen ska hängas i kranens lastkrok.
- Vid tillfälliga personlyft med kranar eller truckar ska arbetsuppgifterna utföras inifrån arbetskorgen.
- En arbetskorg avsedd för personlyft ska användas vid ett tillfälligt personlyft.
- Basmaskinen (Kran eller truck) ska vara besiktigade tillsammans med arbetskorgen. Senaste besiktningsintyget från återkommande besiktning skall bifogas i riskbedömningen för tillfälliga personlyft
- Personlyft med arbetskorg får inte användas som en hiss eller kran.
- Vid korgåkning är det enbart tillåtet att kliva i och ur korgen när korgen befinner sig på marken.
- Stege får inte användas i korgen.
- Föremål får inte släppas från korgen.
- Lösa föremål som verktyg och liknande ska förvaras i tex en hink eller en säck.

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

### 5.3 Svetsning

Vid svetsning inifrån arbetskorg skall elavdelningen konsulteras för att säkerställa jordning av arbetskorg. (Ska framgå av SJA)

### 5.4 Egenkontroll

Egenkontroll ska utföras inför ett tillfälligt personlyft med arbetskorg i kran eller truck.

Egenkontroll kan utföras av följande:

- Den för personlyftet utsedd lyftledare tillsammans med:
- Huvudskyddsombud IF Metall *eller*
- Skyddsombud
- Arbetsledare eller ersättare MEK
- Arbetsledare eller ersättare SVETS

Tidpunkter för kontroll:

- Första gången personlyft skall göras
- Om fast korg varit demonterad och återmonterats
- Om kranen varit utanför INOVYNS område
- Varje dag om lyft pågår under längre tid

#### 5.4.1 Kran

Kontrollpunkter:

Låspinnar på schacklar från krok och neråt

Löst hängande korg:

- Basmaskinen (kranen) ska vara besiktigad tillsammans med arbetskorgen
- Stoppet fungerar så att inte korgen kan gå i topp
- Wiren löper i alla block och att rullarna ej är fasta
- Schacklarna på korgen är låsta

#### 5.4.2 Truck

Kontrollpunkter:

Vid personlyft med truck kontrolleras att:

















- Basmaskinen (trucken) ska vara besiktigad tillsammans med arbetskorgen
- Arbetskorg är monterad på truckens gaffelarm
- Funktioner som används vid personlyft fungerar säkert

Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>			Identifier <b>HMSS-322-000</b>		
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

**Bilaga 1: Signaler och tecken**

# Signalschema

## Teckenförklaring för körning av mobilkranar

 <p><b>1. HISSA</b> Upplyft arm och pekfingeret uppåt. Cirkelrörelse med handen.</p>	 <p><b>2. FIRA</b> Nedåtriktad arm och pekfingeret nedåt. Cirkelrörelse med handen.</p>	 <p><b>3. HISSA SAKTA</b> Upplyft arm. Små cirkelrörelser med armen.</p>	 <p><b>4. FIRA SAKTA</b> Nedåtriktad arm. Små cirkelrörelser med handen.</p>
 <p><b>5. RES BOMMEN</b> Utsträckt arm. Tummen uppåt.</p>	 <p><b>6. FÄLL BOMMEN</b> Utsträckt arm. Tummen nedåt.</p>	 <p><b>7. SVÄNG VÄNSTER</b> Höger arm utsträckt. Handen öppen.</p>	 <p><b>8. SVÄNG HÖGER</b> Vänster arm utsträckt. Handen öppen.</p>
 <p><b>9. TELESKOP UT</b> Sidorörelse utåt med båda händerna. Tummarna utåt.</p>	 <p><b>10. TELESKOP IN</b> Sidorörelse inåt med båda händerna. Tummarna inåt.</p>	 <p><b>11. HUVUDSPEL</b> Handen upplyft över hjässan.</p>	 <p><b>12. EXTRA SPEL</b> Höger underarm uppåt. Understöd av vänster hand.</p>
 <p><b>13. STOPP</b> Utsträckt arm svängs i båge framåt och åt sidan.</p>	 <p><b>14. HASTIGT STOPP</b> Båda armarna sträcks hastigt utåt.</p>	 <p><b>15. FÖRFLYTTNING</b> Cirkelrörelse med båda händerna.</p>	 <p><b>16. SIGNAL EJ UPPFATTAD</b> Sidorörelse med armen.</p>

Vid enarmstecken kan valfri arm användas.  
 Behövs hastig lyftning, sänkning eller förflyttning utförs rörelsen livligare.  
 Vid samlyft med två mobilkranar skall i förväg bestämmas hur lyftet genomförs och hur signalerna ges till respektive förare.



Title <b>LYFTANORDNINGAR OCH LYFTREDSKAP – ANVÄNDNING PÅ INOVYN</b>				Identifier <b>HMSS-322-000</b>	
Document Type Anvisning	Relevant unit INOVYN Sverige	Verifier Anne-Louise Thäng	Approver Åsa Burman	Revision 9	Valid to 2029-11-14

**Bilaga 2 – Checklista Egenkontroll vid tillfälligt personlyft med kran eller truck**

[Egenkontroll tillfälligt personlyft](#)

**Bilaga 3 – Blankett för personligt tillstånd att använda maskindriven lyftanordning och lyftredskap**

[Tillstånd lyftanordning och lyftredskap](#)

**Bilaga 4 - Register med tillståndsinnehavare att använda lyftanordning och lyftredskap**

[Tillståndsregister användning lyftanordning och lyftredskap](#)

**Bilaga 5 – Riskbedömning – Hantering och användning av lyftutrustning**

[Riskbedömning – Hantering och användning av lyftutrustning](#)

**Bilaga 6 - Kontroll lyft och lyftanordningar (ny bilaga)**

[Kontroll lyft och lyftanordningar](#)